

ORSZÁGOS

VENDEGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDEGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, RÓTVÖS-UTCA 28. SZÁM

// MEGJELENIK // ELŐFIZETÉSI ÁR //
// HAVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

EXCELSIOR

AZ
TÁP

EXCELSIOR UJ
Tápsör
SÖR

DREHER ANTAL SERFŐZDEI RT
BUDAPEST-KÖBÁNYA

LEGJOBB A
VILÁGON!

DREHER ANTAL
SERFŐZDEI RT

BUDAPEST-
KÖBÁNYA

Az 1909. évi párisi világiállításon
collective a legnagyobb érremmel ki-
tüntetést nyert. — Fennáll 1854 óta

Állami nagy aranyérem 1906-ban.
Disz-okmány 1885. — Jurytag 1896.
Iparegyesületi aranyérem 1911-ben.

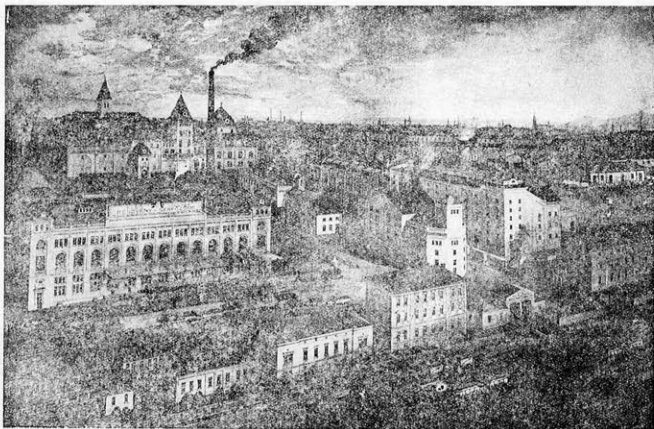

Első Magyar Részvénytársaság

Központi iroda:
X., Külső Jászberényi-ut 11
Telefon : 52—58.

Budapest-Kőbánya

Városi iroda:
Budapest, VIII. kerület,
Esterházy-utca 6. sz.

A legújabb technikai berendezésekkel fel-
szerelt serfőződe évi gyártási képessége:

1,000.000

hekto-
liter.

Ajánlja : Ászok (világos és sötét), Király (világos), Márciusi (világos), Márciusi (sötét, bajor mód), Udvari (világos, pilseni mód),
Kétszeres márciusi (világos, sötét), Bak és a Tavasszi részvény-sört

Sörmegrendelés Budapestre:

VIII., Esterházy-utca 6. szám alatti hűtőházból. Telefon:
József 4—29
Angyalföldi jégveremből: Mohács-utca 157—17. szám. Te-
lefon: 115—85
Budai jégveremből: I., Krisztina-körút 107—109. szám. Te-
lefon: 43—40

Sörmegrendelés vidékre:

Központi iroda: Külső Jászberényi-ut 11. Telefon: 52—58,
52—60, 135—99
Erzsébetfalvai sörraktár: Határ-utca 6. szám. Telefon: József 30—36
Kispesti sörraktár: Wekerle-u. 3. Telefon: József 30—38
Ujpesti főraktár: Váci-ut 8. Telefon: 54—70

Saját töltésű palacksörök. Palacksörösztály telefonszáma: 56—58.

Az ország minden nagyobb vidéki városában sörraktárosok által vagyunk képviselve.

Fővárosi Sörfőző R. T. KÖBÁNYÁN

minden tekintetben
elsőrangú sörfőzde

Gyártelep és központi iroda:
Budapest, X, Maglódi-ut 47.
Telefon: 52-50, 52-51, 52-52

Városi iroda:
Budapest, V, Erzsébet-tér 5.
Telefon: 150-08, 86-27

A KONYHÁBAN

a legnagyobb megtakarítást érhetjük el, ha a

Dr. Oetker-féle gyártmányokat

sütőport, vaniliacukrot, puddingport használjuk

A bevásárlásnál ügyeljünk az ismert védjegyre:

okos

f e j

T
Ö
R
L
E
Y

T
Ö
R
L
E
Y

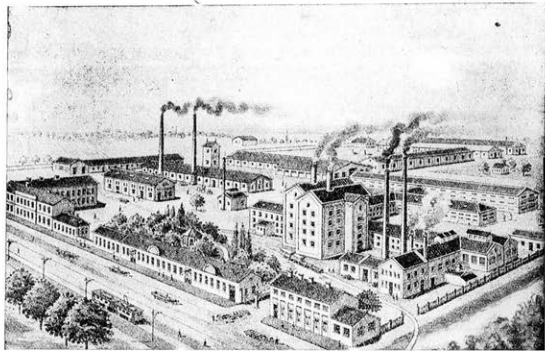
Talisman Casino Réservé Gout-Americain

Temesvári Polgári Sörfőzde Részvénytársaság

Alapítási év
/ / 1868 / /

Különlegesség
Dupla maláta
Corvinsör

CÍFKA JÓZSEF

Pincegazdászati cikkek szaküzlete
Az összes vendéglősipari szak-
cikkek raktára. / Telefon 28-92.

Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 48

Árjegyzék ingyen.

A Borászati és pincegazdászati kiállításon aranyéremmel lett kifizetve!

Jégszekrények és sörkímérőkészülékek

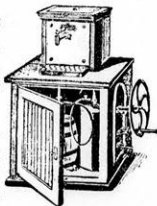
szénsavval vagy légnomással. Jelentékeny jégmegtakarítás!

A m. kir. **Hennenfeld-féle** szabalm.

Budapesti, Gróf Zichy Jenő-utca 5. szám (Váci-körút mellett.) Alapítástól 1855.

Telefon 114-29.

Sör- és borkímérőpultok, kémérőcsapok, vezetékek s az összes szerelvények. Az eddig létező jégszekrények, csapások cinbádoggal vannak burkolva, rozsdásodnak, oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javításuk vannak kitéve, míg a HENNEFELD-féle jégszekrényeknél ez ki van zárva, mert azok műköléssel vannak burkolva. A jégtartó alatt horganylemezvízgyűjtő van az olvadt jégviznek, a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás.

VENDÉGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDÉGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP
SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM

// MEGJELENIK // ELŐFIZETÉSI ÁR
HAVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

A vendéglős kongresszus tanulságai

Budapest, 1917 aug.

huszezer magyar vendéglős képviselőre „hívatott” kongresszus résztvevői már szerkesztettek és mi a vendéglős parlament tanácskozásának szem- és fültanúi tünődve tesszük fel magunknak a kérdést: vajon volt-e értelme, praktikus eredménye a lezajlott nagygyűlésnek? Összegezvén a hallottakat, egybevetve az elhangzott beszédekert, nem kis csüggedéssel állapítjuk meg, hogy a magyar vendéglősipar az „nagy” napján, melyhez amny remény fűződött, teljes egészében beigazolódott az a véleményünk, melyet lapunk hasábjain már meg is szólaltattunk, hogy a magyar vendéglősipar szövetségi életéből szomorúan hiányzik az az összetartó erő, mely egy igazi nagygyűlésnek szült, nyomatékot, morális alapot, szilárd keretet ad és reményt nyújt, hogy nem füres szócéplés lesz a parlamentizálás eredménye, hanem kétségtelenül megállapítható praktikus hasznok, az illető iparág szociális helyzetének irris lendülete, régi bajok biztos orvoslása.

A magyar vendéglős ipar egyesületi élete annyira decentralizált, annyira széttagozott, hogy az egységnek és az egységben rejlő szolidaritás erőnek minden lényege hiányzott belőle. Van a magyar vendéglősöknek egyesületi tekintélyes számmal, de nincs egy központi szerve, mely tekintélyes volna. Ez a zilált testületi élet tükröződött vissza az országos vendéglős

nagygyűlésén is, ahol elhangzott sok okos és megszívlelésre méltó szó is, de e szavak nyomában rögtön felburjánzott az ellenvélemény, szomorúan illusztrálva a vendéglősipar kebelében dúló visszavonást, mely eleven gátja a szolidaritásnak, az egyöntetű, egy cél felé igyekvő összetartásnak.

Ezt a megállapításunkat a nagygyűlésen elhangzott beszédek szembeállításával kiáltoan tudjuk igazolni.

Itne egy-két példa. Legelőbb a legkiáltoóbb. A kongresszus a következő határozati javaslatban szállt sikra a sörgyárak mellett:

„A kongresszus határozatilag kimondja, hogy tekintettel arra, hogy a vendéglősök az élelmiszerek mai ára mellett a tovább-eladásnál a szokásos polgári haszonhoz sem jutnak, sőt sok esetben az üzemen rá is fizetnek, a sörkimérésnek a mainál tetemesen nagyobb mértékű existenciális feltételnek ismeri fel. Ez okból azzal a kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy a folyó évben a sörgyáraknak juttatandó árpamennyiséget az 1914. évi arányában számítsa, ne 13, hanem 50%-ben állapítsa meg, egyúttal kötelezze a sörgyárakat, hogy sem sört, sem sörárpát Magyarországból ki ne szállítsanak, a sör árát ne emeljék és végül, hogy a 13% felett engedélyezett többletet kizárólag a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok rendelkezésére bocsássaák. Egyszersmind kéri a nagygyűlést a kormányt, hogy a borárak további okatlan emelkedését akadályozza meg.”

E határozati javaslat felett vita vihara kerekedett és noha abban világos-

san kifejezésre jutott az a megkésett felismerés, hogy a vendéglősöknek existenciális érdeke a sörgyárakkal való szolidaritás, mert a háborus viszonyok közepette ugyszólván csak a sör a jövedelmi forrásuk, feláll egy vendéglős és harakirri végez a vendéglős ipar és a saját érdekein. Kemény szavak nyilvesszött lövi ki a sörgyárak ellen és hangot ad egy laikus szájában is illetlen és neveltséges vádnak, mondván a következőket:

„A magyar sörgyárak külföldre adják el a sört 30–40%-kal drágábban, mint idehaza. Ez az uszoros sörlexport az oka annak, hogy idehaza nincsen sör és a vendéglők kénytelenek nélkülözni a sört. Ha a magyar vendéglősök sorra be kell majd zárni az üzletüket, ennek oka a sörgyárak export-manipulációja lesz.”

Egy szakmabeli ember, tehát olyanvalaki hangoztatta ezt, akinek, ha csak álmódva, holdkóros bódultságában nem jár, igen jól kell tudnia, hogy a sörgyárak 13%-ra korlátozott produkciója az a kör, amely a sör-ipart és vele a vendéglős ipart senyveszti. E kijelentésünkkel bátran álljuk a gyantsítások veszedelmét, mert bizonyosra vesszük, hogy a felelősség nélkül handabandázó sörgyárgogromisták sietni fognak ránk sütni, hogy „ahol la, kibúit a szög a zsákból és a vendéglősök érdekeinek istápolása helyett a sörgyárak uszályát hordozzák”. Előlegezzük ellenségeinknek e vádat: igenis védjük a sörgyárakat, jó uraim, de nem azért, amivel az önök sanda vádia meggyanusi, hanem a vendéglősipar érdekében, mert minden kő, mely könnyelmű kézzel és gondolkodás nélkül kibontunk a magyar sörgyá-

rak falaiból, meginogtatja a magyar vendégfőző ipar háborús földindulásoktól megrázkódott és megrongált épületét is. Ha minden alap nélkül a sörgyárakat kiáltják ki a magyar vendégfőző pusztulóinak, a vendégfőző ipart ugy sem délelgető kormányfőriak és illetékes kezébe fejezték át, Zokoghat ezután a magyar vendégfőzők panaszosa fortissimóban, a hivatalos íllek eldugulnak a sírmaik előtt és megkapják a megérdemelt választ: „Nincs sörök az uraknak, sört akarunk, forduljanak panaszukkal a sörgyárakhoz, hiszen maguk mondták, hogy a sörgyárak a romlásuk okozói, a sör-exportnak eljé állunk és ezzel biztosítottuk a vendégfőző existenciáját.”

Tessék csak elgondolkoznunk azon az általunk költött válságon, mely nagyanyig elhangozhatik. Mehet ezután deputáció deputációra azzal a kéréssel, hogy: „Árpát a sörgyáraknak!”

Nem árpa kell a sörgyáraknak, hanem export-tilalom, mert hiszen a 13%-os sörtermelésből bőven futja az exportra — felelik majd el, jön a csattanó válasz: maguk az urak állapították meg az országos nagygyűlésükön. Ezen a balcsillagzat alatt született nagygyűlésen elhangzott azonban még bonyolultabb vád is, mely mérgesen tiltakozt a határozati javaslat ellen: „Mi szerezzünk árpat a sörgyáraknak? — igazult a vádaskodó. — Mi? Hát megőrültünk mi, hogy árpat szerezzünk a sörgyáraknak, hogy azok ezután az általunk kért árpából főzött sört büffiknek adják el?” A büffik levegőből feljuttatott ördöge egy másik felszólaló vádjából és öltötte a nyelvét. Így: „Mikor a sörgyárak megalakultak, akkor házaltak a vevőknél, most pedig, amikor az ötven százalékos produkcióval is többet kerestek, mint valaha, „sörszanatóriumok”-at alapítanak a vendégfőző nyakára”.

A vendégfőző kongresszusán elhangzott beszédek és rövid pár szemelvénye beszédes dokumentum amellet, hogy a magyar vendégfőző iparnak, ha élni akar, tudatára kell ébrednie annak, hogy éppen a legégetőbb ideje erős szervezethez tömörülnie, olyan egyesületek, mely sokkal inkább tud fellépni az összesség érdekében. E felé pedig csakis a külön-

böző, apró-cseprő és egyéni hűsügökkel legezgető vendégfőző egyesületekkel holttestein át vezet az út, mert az oldott kéve széthull, már pedig a magyar vendégfőző ipar ilyen oldott kéve a különféle gerinctelen kis egyesületek gyenge kezében.

Ha az országos vendégfőző nagygyűlés kellenetlen és a vendégfőző ipar érdekeit döngető vitáiból megszületnek az erős szervezetségességségességének felismerése és megvalósítása, sok mindent meg lehetne bocsátani a kongresszus természetlenségének.

Az országos vendégfőző nagygyűlésnek minden szertehuzása dacára volt azonban pár kedvező tanulság is, pár okos beszéd, néhány nyílt szó, melyek leplezetlenül tárták fel a vendégfőzőipar szervei bajait és utaltak az orvoslás módjára. Erélyes és okos védőbeszéd is elhangzott a vendégfőzők ellen emelt árdragítási panaszokkal szemben, Így Kommer Ferenc beszéde megérdemli, hogy ide iktassuk és felhívjuk rá a figyelmet.

„A magyar vendégfőző ipar — mondta Kommer — önhibáján (?) kívül jutott a zillés lejtőjére és valósággal emberfeletti erővel küzd léte fenntartásáért. A nyersanyagok ára 300—1000 százalékkal emelkedett, a többi árak emelkedése pedig 1000—4000 százalékkal között váltakozik. Ha ezt összehasonlítjuk a vendégfőzők árjegyzékével, kitűnik hogy a vendégfőzőknél mindössze csak 100—150 százalékos áremelés történt a háború alatt. Küzdeni kell az ellen a lehetetlen helyzet ellen, amelybe a magyar vendégfőzőket az ország élelmezésének intézői sodorták.”

Beszélt a sörhányról, a bor hihetetlen drágaságáról, a husárak emelkedéséről. A kongresszus célja, hogy követelje a hatóságok gyors eljárását, mert mégis képtelenség, hogy a hus ár csak addig követi az élőállat árát, amíg felfelé megy, amióta pedig esik az élőállat ára, a hus ára ugyszólván megszakitotta összekötötés és a saját külön életét éli. A halnak is elképzelhetetlenül felszökött az ára. Elhibáztunk tartja a vendégfőzői étrendnek jelenlegi hatósági szabályozását, amely szerint a vendégfőző csak pétéken kaphat halat. Ez azt eredményezi, hogy a többi napokon a bécsiek vásárolják meg Magyarország halkészletét. Majd ismer-

tette a szárnyasdrágaság jogosultságát s utána kikelt a tojás ármaximálásának mai állása ellen. Ennek folytatás a vidéken osztrák ügynökök vásárolják össze a tojást tulajmag áron az eladóktól, akik a maximum miatt nem szívesen hozzák fel a fővárosba. A zsírnál az a politika bosszulta meg magát, hogy a kisgazdáknak lehetetlenné tették az állattartást. A vendégfőzők együttétreznek a kisgazdákkal, haraggal fordulnak a kisgazdák ellen, amelyek igen nagy hatalmat ragadtak magukhoz ezen a téren.

Beszéde további folyamán rámutatott az „Árufelhajtás” kálváriájára s rátért a tejmezíriákra. Felvetette azt a kérdést, hogy helyes-e, hogy babot, borsót, lencsét 1914 óta semmiféle hatóságtól vendégfőzők nem kaphat. A burgonyánál, szerinte, egyenesen szociális törvényt sért meg az állam, amikor a szükséges burgonyamennyiséget megtagadja a vendégfőzőktől. Hiszen a vendégfőzőben nem csak tehető ember étkezik. Elpanaszolta, hogy cukrot oly kis mennyiségben kapnak, hogy a vendégfőzők kénytelenek saját befőzésük helyett silány és méregdrága konzerveket vásárolni. Ostorozta a zöldség- és gyümölcsüzorát. Az ennek ellenőrzésére felállított rendszer legfeljebb csak arra alkalmas, hogy a kofákat védje. Ha segíteni akar a hatóság, akkor kezdje el a termelőnél, mert a félrendszer, amely csak a kofákat éri, — hatástalan.

A leplezések során rátért a magyar vendégfőzők állásponjtára:

— Minden élelmisszerkérésben — ugymond — álláspontunk az egyenlő elbánás elve. Aki a vendégfőzőben étkezik, ne kerüljön mostohább helyzetre, mint az otthon étkező. Ezért a jogegyenlőség elve szerint minden élelmisszer, minden vendégfőzőnek fogyasztása arányában jár, érve ez arány alatt azt a mennyiséget, mely a vendégfőzőben étkezők összlétszámának akkor járna, ha magánháztartásban lennének. Rátért ezután a közelgő tél veszedelmére, hiány van fában, szénben, petróleumban. Végül pedig rámutat az előzőr felsorolt ár-emelkedési százalékokra, amelyek élesen bizonyítják, hogy az élelmisszer *forgalombahozatalával egy fillért sem keresnek a vendégfőzők. Épp ezért kéri a sörtermelés lényeges*

magnagyobbítását, mely ugy volna elérhető, ha a tavalyi 13%-os árpa-kontingens helyett 50%-ot láttatnak a sörgyáraknak.

Mindenestre helyes volt és a vendéglősipar érdekeinek, főként reputációjának védelmét jelentette Marenichl Ottóknak az a gyűlésen elfogadott határozati javaslat, mely ellátította a vendéglősökről az árdragítás-utas-munkalátal felmerülő vádjait és leszűgözte azt a tényt, hogy a nyersanyagok 400-600 percentes áremelkedése dacára a vendéglősök mindössze 100-150%-kal emelték a készételek árát.

Egy másik határozati javaslatban, melyet Váradi Gyula terjesztett be, az az általunk már régen propagált gondolat nyilatkozott meg, hogy az élelmiszerellátásban ugyanaz az elbánás illeti meg a vendéglőket, mint a magánháztartásokat.

Sajnos azonban, hogy egyáltalán nem vagyunk meggyőződve róla, sőt erős és alapos a gyanunk, hogy a vendéglős kongresszus határozati javaslatai, legelső sorban a legfontosabb határozat, mely a sörgyáraknak árpát követel, hogy legyen sörre majd a vendéglőknek — írott malaszt marad, mert hiányzik ily határozatok megvalósításának ill. garanciája: egy egységes, erős központi szerv, egy olyan egyesület, mely vaspántokkal tartja össze a vendéglősipar érdekeit és azokért szívósan, körömszakadtig harcolni is képes.

Vendéglős-ipar

A vendéglők ellátása

Közélelmész Hivatal vezetőségében történt változás ismét aktualitást ad a vendéglősök ama régi háborús sérelmeinek,

hogy a közlelmész hivatalos irányítói nem számolnak azzal a ténnyel, hogy a vendéglős közlelmész, tehát ennek megfelelő különleges elbánásra

éppen olyan jogosultsága van, mint a közlelmész egyéb tényezőinek.

Ami ezzel szemben a szomorú valóság? Az, hogy nem csak közlelmészünk nem tekintik a vendéglősöket, hanem ugyszólván egyáltalán figyet sem vetnek rájuk.

Most, hogy a Közlelmészési Hivatal élére új ember, *Hudák János* gróf került, mindjárt kell összefogni a vendéglősöknek, hogy régi sérelmeiket egy új rezsim segítségével kiküszöbölhessék.

A Közlelmészési Hivatalnak minden egyéb kötelezettségével egyenrangú kötelessége az is, hogy utat és módot találjon a vendéglők élelmickekkel való ellátására.

Mi mindenestre ében tartjuk a súlyos kérdést és agitációjunk nem fog szülni addig, míg a hivatalos körök meg nem győztük arról, hogy a vendéglős valóban közlelmész, a közlelmésznek egyik fontos szerve, melynek megbénelása igen szomorú következményekkel járna nemcsak egy nagy és ezer és ezer embernek egzisztenciát nyújtó iparra, hanem a nagyközönségre nézve is.

Mű-sör (sörpótló)

sörgyárainkat kellelmen helyzetbe hozta az új kormány az alább közölt kormányrendelettel. Elegendő sörárpa helyett egy vételekük a „demokrata” kormányunk, hogy főlegnyen kegyerinket „apótlóban” fogják megkapni, ha ugyan a sörgyáraink vállalkoznak gyártására. Sörgyáraink lapunk zárttag ez ügyben még nem nyilatkoztak.

A kormány augusztus 1-éi kelettel 2544/1917. M. E. szám alatt rendeletet hozott ki, amely szerint ezután sörpótló italokat csak a pénzügyminiszter engedélyével és az általa megszabott feltételek mellett szabad előállítani és forgalomba hozni, de sörpótlót csak sörfőzde készíthet. A rendelet körülírja, hogy mit ért sörpótló alatt és kimondja, hogy az

előállított minden hekteliter után 2 K ellenőrzési illetéket köteles fizetni.

Ilyen italok, amelyeknek készítéséhez épen olyan kevéssé szabad cukrot beszerezni és felhasználni, mint a sörfőzéshez, csak a sörpótló jelzéssel hozható forgalomba.

A rendelet szövege a következő:

1. §. Sörpótló ital, röviden sörpótló (2. §.), a jelen rendelet élelhezése után kizárólag a pénzügyminiszter engedélyével s a jelen rendelethez megállapított feltételek mellett szabad előállítani és forgalomba hozni.

Sörpótló csakis sörfőzdekből állítható elő.

2. §. A jelen rendelet szempontjából sörpótlónak azokat az italokat kell tekinteni, amelyek vízből és komlóból (konkolikóvet) vagy valamely a konkolit helyettesítő keserű anyagból, valamint egyéb anyagokból, szénvas hozzáadása mellett, állítanak elő és ugy külsőre, mint izre, a sörlőz hasonlóak, anélkül azonban, hogy sörnek (sörének) minősüljenek.

3. §. A sörpótló előállításának ellenőrzése tekintetében a sör megadattítására vonatkozó rendelkezések irányadók, mindazonáltal azzal az előirrással, hogy a hivatalos megállapítás állatában a termelvény mennyiségének meghatározására szoritkozik. A pénzügyi közegek mindazonáltal a termelvény extrakt tartalmát is megállapítás tárgyává tehetik.

Az, aki a sörpótlót előállítja, a termelt sörpótló minden hektoliterje után 2 K-ás ellenőrzési illetéket köteles fizetni.

4. §. A 2. §-ban meghatározott sörpótlónak erjedésben levő sörrel való felcserlése (l. a söradóról szóló 1899: XIX. tc. végrehajtása iránt kiadott 1899. évi 69.250. sz. Utasítás 6. §-ának II. A. pontját), még pedig korlátlan mennyiségben, továbbá a sörpótlóhoz már megadottatott sörének, vagy kész sörnek hozzáadása a sörfőzdekből meg van engedve.

5. §. A sörfőzés céljaira cukor beszerzésének és felhasználásának eltiltásáról, valamint a sörfőzdek cukorkezelésének igénybevételeéről szóló 1916. évi március hó 7-én kelt 30.884. sz. pénzügyminiszteri rendelet (l. a Magyar Kereskedők Lapja 1916. évi 11. számában) 1. §-ában foglalt rendelkezések, a jelen rendelet 2. §-ában körülírt sörpótló tekintetében is irányadóak.

6. §. A 2. §-ban körülírt italok csakis „sörpótló” jelzéssel ellátva hozhatóak szabad forgalomba és eze-

TOKAJI COGNAC
A LEGJOBB

Első Tokaji Cognac-gyár
Központi iroda:
Budapest, Frangepán-ú. 12

ket az italokat csak ezzel a jelzéssel ellátott üdörökben vagy palackokban szabad árusítani vagy kímélni. A jelzést feltűnően kell alkalmazni.

Az 1. bekezdésben megszabott jelzést kell alkalmazni a szobánforgó italokra vonatkozólag teendő árajánlatokban, ezeknek az italoknak a számlázásánál és az azokra vonatkozó fizetési levezetésekben is.

7. §. A jelen rendelet végrehajtása iránt szükséges közelebbi rendelkezéseket a pénzügyminiszter fogja megtenni.

8. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit, vagy az azok alapján tett hatóságok rendelkezéseket megszegi vagy kijátsza, vagy megszegésükkel vagy kijátszásukkal bármilyen módon közreműködik az, amennyiben cselekmény súlyosabb büntető rendelkezések alá per., esik, kihágást követ el s hat hónapig; terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elert, az alkalmazandó pénzbüntetés 2000 K-án felül a megállapított nyereség kétszeresével felel meg összegig terjedhet.

Azon készlet tekintetében, amelyre névbe a kihágást elkövették, a törvény értelmében elkövetségek van helye. Az elkövető készlet értékének egytizedét a felelőtől, többi része, a felmerülő költségek levonásával, a hadi rokkantak segélyalapját illeti.

F kihágás miatt az eljárás a közgazdasági hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el.

9. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján (aug. 2-án) lépett életbe. Hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

A „hadi híg-sör“

A bajor sörivők és a bajor vendéglősöket érzékenyen sújtotta a hadsejreparancsnokság egy rendelete, mely meghagyja, hogy a sörgyárak augusztus elsejétől kezdve csak „Dümbier“-t, „híg-sört“, vagyis olyan sört gyárthatnak, melynek 4 fok a sűrűsége. Gyenge vizsgatálasként közli a rendelet, hogy ezzel szemben a békeidőben fogyasztási kvantum 60%-át juttatják a vendéglősök rendelkezésére.

Tekintve, hogy ma divat a német példa követése, fenforog annak a veszedelmnek a lehetősége, hogy a magyar sörgyárakra is rákényszerítik majd a „híg-sör“ gyártást és így a magyar vendéglők és korcsmák asztalain „híg-sört“ rejtene majd a poharak és korsók.

Alig szorul bő magyarázatra, hogy a „híg-sör“ esetleges bevezetése érzékeny csapás lesz a magyar sörgyárakra, vendéglőkre és publikumra egyaránt. A prima bajor sörökkel vetekedő magyar sör renoméját egy csapásra tönkre teszi az esetleges rendelkezés, mely a német példát követve, ránk kényszeríti a 4 fokos sört.

De nemcsak a magyar sör hírnevéről van szó, hanem ezzel kapcsolatban a magyar vendéglők és korcsmák existenciájáról. A dus levű magyar sörökhöz szokott közönség aligha veszi be a sörnek keresztelt 4 fokos árpalevet.

A vendéglősök éppen a napokban lezajlott kongresszusokon fejezték ki határozati javaslatban, hogy létező a sör s a jelenlegi élelmiszerdrágaság mellett ételen semmit nem keresnek, boron még kevesebbet, mivel annak ára egyenesen megfizethetetlen drágasági fokra szökkent. Ha most már a vendéglőket „híg-sör“-rel áldja meg egy kormányrendelet, akkor a létezőket hitogtatják fel a 4 fokra. Ez a négy fok pedig igen rozoga alap lenne ahhoz, hogy a vendéglősipar háborus viharoktól megtépázott épületét fenntartsa.

....

A sörtermelés, a magyarországi sörfőzdekben a folyó év június havában 115.809 hl. sört termeltek, szemben 274.981 hl.-el a múlt év megfelelő havában. 1916. szept. 1-től 1917. év június hó végéig az összes termelés 767.972 hl. volt, szemben 2.431.984 hl.-el az előző kampány hasonló időszakában.

.....

Kérclem a t. Előfizetőinkhez!

Mintthogy lapunkat a nagyközönség is szívesen olvassa, kérjük a t. előfizetőinket, fűgesszék ki lapunkat helyiségükben. — Igéretet tesszünk, hogy békeidőben el fogjuk látni előfizetőinket megfelelő újságtartóval.

Élelmiszerekről

A Főzlek-Központ

teljes néven: Országos zöldség-, főzlek- és gyümölcsstoragalmi r.t., megkezdte működését, amit az ellenőrzésére és irányítására hivatott intéző-bizottság elnöke a következő hirdetményvel jelentet be az érdekelteknek:

Az Intézőbizottság hatásköre a friss zöldségnek, főzleléknek és gyümölcsnek közül az Országos közlelmiszeri hivatal megállapítása szerint további intézkedés a következőkre terjed ki:

1. Zöldség- és főzlelékkel: vörshagyma, párhagyma, dugghagyma, sárgarépa (murokrépa), petrezselyem, pasztinák, tök (őző és sült), kalaráb, kelkáposzta és egyéb kelféle, teler és vörös fejeskáposzta, uzorka, paradicsom, retek, gumós zeller, felhérrepa (tarló-, kerek- vagy kerekérrepa) és az étkezésre vagy konzerválásra használt répák, para) (laboda, spenót), torna, friss csöves gyenge tengeri, zöldpaprika, zöldhalm, zöldborsó, saláta.

2. Gyümölcslelékkel: szilva, dinnye, gesztenye.

Az Intézőbizottság a hatáskörébe felvett vagy ezután felveendő terményekre (cikkek) megállapított vagy ezután megállapítandó legmagasabb árakat időszakonként hirdetményileg közzéírja fogja tenni. Ezen árak a piacokon (vásártereken, vásárcsarnokokban és községházakban hatóságilag, egyébként pedig az Országos zöldség-, főzlek- és gyümölcsstoragalmi r.t. kerületi megbízottainak hivatali helyiségében is kifüggesztendők.

A részvénytársaság által eddig megalakított megbizotti kerületek és ezek székhelyén eddig alkalmazott megbizottak a következők:

Aszód: kerület felőli az aszódai járás, göpcintia, illetve a megbizott székhelye: Aszód. A megbizottak: Fodor Károly és Kecskeméti Adolf.

Nagykőrösi kerület felőli a következő járásokat: kőrösi, monori járás, Cegléd és Nagykőrösi városok. A kerület göpcintia, illetve a megbizott székhelye: Nagykőrös. A megbizott: Benedek György.

Kecskeméti kerület felőli a következő járásokat: Kecskemét és Kiskunfélegyháza városok, kiskunfélegyháza, alsódbahai, kunszentmiklósi és danavegyi járás, Kiskunhalas város, kiskőrösi, kalocsai és tiszánmetényi járás egész Szegedig és Szeged város. A kerület göpcintia, illetve a megbizott székhelye: Kecskemét. A megbizott: Kecskeméti Adolf.

Szabadkai kerület felőli a következő járásokat: bácsalmási járás, Baja város, hajai járás, Szabadka város, zentai, topolyai járás, Zombor város, zombori, öbceci járás, Temerin város, szabalyai, titeli járás, Ujvidék város, ujvidéki, kulai, apatini, hód-sági és palánkai járás. A kerület göpcintia, illetve a megbizott székhelye: Szabadka. A megbizott: Goldberger Sándor.

Nagykiskindai kerület felőli a következő járásokat: perjámosi járás, Nagyikinda vá-

ros, nagyikindai, csenai, törökbesői, párdányi járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Nagyikinda. A megbízott: Popper Alfréd.

Nagybcsereki kerület felőli a következő járástok: nagybcsereki járás, Nagybecskerek város, módosi, bánlakai, alihunári, antalfalvi, pancsovai járás és Pancsova város. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Nagybecskerek. A megbízott: Popper Alfréd.

Temesvári kerület felőli a következő járástok: Temesvár város, Temesvár központi, temesvári, lippai, vingai, ujardai és buzsiásfürdői járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Temesvár. A megbízott: Délvidéki terményértékesítő szövetkezet.

Lugosi kerület felőli a következő járástok: bégai, beksányi, facsádi, karátsébi, lugosi, marosi és temesi járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Lugos. A megbízott: Délvidéki terményértékesítő szövetkezet.

Verseci kerület felőli a következő járástok: csáki, deltai járás, Versec város, verseci járás, Fehértemplom város, fehértemplomi és keveváraljai járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Versec. A megbízott: Pomária gazdasági szövetkezet, Oravicafalu.

Orsovai kerület felőli a következő járástok: bozovési, jámi, moldovai, oravicai, orsovai, resciai és tergovai járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Orseva. A megbízott: Pomária gazdasági szövetkezet, Oravicafalu.

Déva kerület felőli a következő járástok: algyógyi, brádi, dévai, hátszegi, köröslányi, marosillelyi, petrozsényi, puji, szászvárosi, vajdahunyadi járás és Déva r. t. város, Hátság r. t. város, Szászváros r. t. város, Vajdahunyad r. t. város. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Déva. A megbízott: Kovács Lajos.

Nagybányai kerület felőli a következő járástok: nagybányai város, nagybányai, nagysomkúti és színérváraljai járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Nagybányai. A megbízott: Steinfeld Ignáz és fia.

Szolnoki kerület felőli a következő járástok: tiszalósi, tiszai közép, tiszai felső járás, Turkeve, Mezótúr, Kisújszállás és Karcag városok, járszági alsó, járszági felső, abonyi, nagykátai, tiszafüredi és hevesi járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Szolnok. A megbízott: Hunyor László.

Makói kerület felőli a következő járástok: Makó város, központi, nagylaki, batonyai, mezőkövácsházai, orosházi, nagy-szentmiklósi, törökkanizsai és zombolyai járás. A kerület gócpontja, illetve a meg-

biázott székhelye: Makó. A megbízott: Pongrácz Sándor.

Nagyváradúri kerület felőli a következő járástok: Nagyvárad város, Nagyvárad központi, csesői, biharkeresztesi, szilgyi, heretzyóufalvi, csefai, magyarszéki, tenkei, belényesi, héli és vaskohi járás. A kerület gócpontja, illetve a megbízott székhelye: Nagyvárad. A megbízott: Lakatos József.

A megbízottak a kerületekben levő és hozzájuk bejelentett készleteknek elszállítására iránt, az Intézőbizottság utasítása szerint a részvénytársaságot vett rendelkezéseinek megfelelően intézkednek és az evégből szükséges szállítási igazolványokat teljesben kitöltve, a szállításra jogosultoknak a megállapított jutalék lefizetése ellenében kiadják.

A jutalék az elszállításra kerülő termény árának 4 (négy) százalékában állapított meg.

A szállítási igazolványok a Haditermény r. részére megállapított szállítási igazolványokkal azonosak.

A szállítási igazolványokat olyan kerületekre néve, amelyekben megbízott időlegesen nem működik, a részvénytársaság igazgatósága adja ki.

A szállítási igazolvány kötelezettsége kiterjed a vasuton, hajón és gépkocsin történő szállításokra, azon kivétellel, hogy a belföldi orgalomban ezen szállítási módozatok mellett 1000 kg.-ot meg nem haladó küldemények szállítási igazolványmentesként. Postai küldemények nem esnek szállítási igazolványkötelezettség alá. Konzervgyárak csak a részükre az Intézőbizottság által engedélyezett kontingensek erejéig vásárolhatnak. Ezeknek összes vásárlásai ellenőrzés alatt állnak és minden esetben jutalékkötelesek. Készítményeik szintén az Intézőbizottság intézkedései alá tartoznak és csak annak engedélyével szállíthatók.

Ausztriába szánt küldemények szállítása minden mennyiségben és minden esetben szállítási igazolványhoz van kötve, mely igazolványokat a megbízott mindenkori részvénytársaság rendelkezései szerint adhat ki. Postaküldemények Ausztriába szállítási igazolvány nélkül szállíthatók.

Vámkiföldre az érvényben levő előírás szerint nyert kiviteli engedélyek előzetes bemutatása mellett minden esetben csak szállítási igazolvánnyal lehet szállítani.

A szállítási igazolvány kötelezettsége 1917 aug. 11-én lépett életbe.

A hirdmény, amint látható, pontosan meghatározza a központ működési körét, illetőleg felsorolja azokat a zöldség-, főzelék- és gyümölcsféléket, amelyekre a központ és az Intézőbizottság hatásköre egyelőre kiterjed. Értesítésünk szerint azonban

ezt a hatáskört rövidesen lényegesen ki fogják bővíteni.

A fentebb közölt hirdetésmennyel egyidejűleg az intézőbizottság elnöke közzétette az

augusztus 11-től 20-ig érvényes legmagasabb árakat

is a következőkben:

Legmagasabb árak gyanánt a folyó évi augusztus 11-től augusztus 20-ig bezárólag, illetőleg további rendelkezésig, a következők állapítottak meg, megjegyezvén, hogy az alkalmakkal csak azon termények árai állapítottak meg, amelyek a fenn megjelölt időben mint tömegárak kerülhetnek forgalomba, továbbá, hogy az alatti termelői árak akár a termelőnél, akár a piacon vagy a kereskedőnél — a nagykereskedelmi forgalomban pedig a nagykereskedő raktárában — mindig a helyi kialakult szokások szerint átvéve érthetőek.

A termény neve	termelői	magberek- szelői	Ara 100 kg (gram- monként kor-ban)	Ara külör- ként tömeg- redukciót
Tök	40	50	60	
Nyári káposzta	56	70	80	
Kelkáposzta	56	70	80	
Zöld- és viaszbab hüv. 100	130	144		
Kalabár szokás sze- rinti levéllel	80	98	108	
Paradicsom	74	94	106	
Vöröshagyma	100	120	131	
Ugorka salátának	20	30	33	
Ugorka kovászoknak	30	40	44	
Zöldpaprika apró	3	4	5	
Zöldpaprika töl. való	8	10	12	
Alma I.	120	150	165	
Alma II.	100	125	138	
Alma nyári kevert	70	85	95	
Körte, nyári, faj I.	150	180	200	
Körte, nyári, faj II.	120	150	165	
Szilva, vörös és egyéb nyári fajták 40-80	55-100	66-114		
Ringló	100	135	160	
Dinnye, sárga, faj	70	90	105	
Dinnye, sárga, köz.	30	38	46	
Görög fajdinnye	50	62	74	
Görög köz. dinnye	30	38	46	
Őszibarack I.	200	250	300	
Őszibarack II.	150	200	250	
Őszibarack III.	80	100	120	

Ha a termelő a kiskereskedőnek ad el, a nagykereskedő árakat, ha pedig közvetlenül a fogyasztóknak ad el, akkor a kiskereskedői árakat igényelheti.

Az étkezési hagyma, zöld éretlen nyers hagyma, érett, száraz vöröshagyma vagy fokhagyma és bármiként konzervált hagyma

Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savközbűntető

MATTONI

GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIAS
SAVANYUVÍZÉ.

Legjobb asztali és üdítő ital

MATTONI HENRIK
VI., TERÉZ-KÖRUT 37. SZ.

ma, valamint dugthagyma, továbbá az étkezési célszóra szolgáló répafélék, sárga vagy naranképa (karotta is), cékla vagy vörös répa, fehér vagy kerek répa (nyersen vagy főzve) (közvetlenül) vasuton, hajton és gépkocsin való szállítására nézve — aug. 11-től kezdve — csak a 2400.917. M. E. sz. rendelet tekintendő érvényben levőnek.

A 4551.918. M. E. sz. rendelkezés megnevezett közigazgatási hatóságok aug. 11-től kezdve tevényt mindenek többé arra jogosítva, hogy étkezési hagyományainkra vagy étkezési répafélékre szállítási igazolványokat állítsanak ki, mert ez időtől kezdve csak az Országos gazdasági bizottság által kiállított és az Országos zöldség, főzelék és gyümölcsforgalmi intézőbizottság, illetőleg ennek megbízásából az Országos zöldség-, főzelék- és gyümölcsforgalmi Rt. (Budapest, IV., Városház-u. 4.) által forgalmazott hozott szállítási igazolványok érvényesek.

Beszúrás aug. 10-ig ideiglenes megőrzésre vagy fuvartásra már átvett hagyma- és répáküldeményekre a közigazgatási hatóságok által kiállított szállítási igazolványok érvényesek.

Vasutivendéglős

A vasuti vendéglős bajai

mostoha sorsban vendéglőknek, melyeknek nem csak sýnylő vendéglők között külön mizériákkal kell megküzdöniök a vasuti a nyersanyag horribilis áraival, s a beszerzés ezer és egy nehézségivel kell viaskodniök, hanem még existenciájuk éleveníbe vágó rendelkezésekkel is. Így legutóbb a hadvezetőség eltöltötte a vasuti vendéglöket atól, hogy áttunöz katonáknak, katonai transzportoknak italt mérjenek. E rendelkezésbe kénytelen-kelletlen beletörődnének a vasuti vendéglök, bárha anyagi existenciájuk ezt erősen megsýnyli. Ám látva azt, hogy ami böles nekik, az szabad a vasut-hoz egy seirentésre fekvő vendéglökben, jogos méltantankodással panaszoják fel a kétkinacsos elbánást, mely szomszárjára itéli az egyik felet, míg a másikon böven juttat az itidit itálból.

A minianális méltányosság parancsolja, hogy a katonai transzportoknak és egyes áttunöz katonáknak itálai való kiszölgáltatására vonatkozó tilalom feloldassék, annál is inkább, mert hiszen ezek a transzportok öt-hat lépésnyi gyalöglással megkapják azt, amit a vasuti vendéglök rovására eltöltöttek tölük.

A vasuti vendéglök mizériái közé tartozik az osztályozás is, mely az egyenlő elbánást igénylő vendéglöket külön osztályokba sorozza és az egyik osztálynak kedvezményt nyújt a másik rovására.

Teljesen jogosult a vasuti vendéglök bérlöinek az a másik, szintén a „Má.”-hoz adresszált követelése is, hogy vezessék be az egységes étel-és itálarakat.

Ezeket a bajokat és problémákat szóba hozták a vendéglösök országos nagygyűlésén is. Dávid Sándor szegedi vendéglös volt az, aki e bajokat felpanaszolta és azokra sürgös orvoslást kért, mivel a vasuti vendéglök helyzete már éppen a krízis küszöbén áll.

Szakácsmüvész

Marhahusok.

12 szemlyre vegyünk 2 kiló firtölt vagy felsült, vagy bármilyen részt a combjából, sózzuk és borsozzuk meg, tüzdöljük keresztül újnyi vastag szalonnával 5–6 helyen, pirítsuk meg zsírban, öntsük le a zsírt és pároljuk meg néhány sárgarépával, hagymával, 2 gerezd foghagymával, egy babérlevéllel, kakukkfűvel, szerezendőval, 3 szegfűszeggel, egy rész fehérborral, egy rész levesvel és egy kanál paradicsom-mártással 4 óra hosszat. Idöközben 50 deka csiszárhust vagy pedig firtölt husos szalonnát és 50 deka kolbászt, néhány fej forró vízben megabált kelkaposztát, egy kevés levesel pároljuk két óra hosszat légmentesen. Mialatt a marhasült párolódik, abájlunk meg néhány sárgarépát és pároljuk meg vajban ugyanannyi apró hagymáskával, főzzünk meg sósvízben 1 kiló sárga burgonyát, de úgy, hogy a tállásnál is egészen legyen, nem pedig szétfözve. A

marhasült levét hagyjuk jól beforrni és a tállásnál öntözük meg vele a húst és a főzeleket is, melyekkel a sültet körítjük, valamint az egyenlő darabokra vágott kolbászt és szalonnát is.

Idényes marhasült.

Két kiló marhasült, melyet belül újnyi vastag szalonnával áttüzdelünk, pirítsuk meg zsírban 2 fej hagymával és két kis sárgarépával, szűrjük le, adjunk bele fehér bort és levest, néhány gerezd foghagymát és kevés zöld petrezselymet, pároljuk légmentesen egy óra hosszáig, szűrjük át a levet és pároljuk tovább lassan 3–4 óra hosszáig, 10–15 darab mogyorórhagymával, ugyanannyi apró sárgarépával, borjúlabbal, szalonnabörkével és egy kevés paradicsommal, sodorjunk bele egy kevés rizslizslepét, mely a rántást pótolja és adjuk fel a zöldséggel együtt. A táll közepére helyezzük a húst és rakjuk körül a bö mártásban a husal párolt mellékeleteket. A mártás sima legyen és zsírnélküli.

Margit kalács.

1 kg. liszt, 10 deka vaj, 5 deka cukor, kevés só, 1 csomag dr. Oetker-féle sütőpor, fél liter tej és annyi langyos víz veendő, hogy gyenge kalácsészára lehessen kidolgozni. — Fél óra hosszat jól kidolgozni (kézvel), aztán fonnott kalácsot formálni, tojással bekenni és pirosra süttü.

Lekváros lepény.

¼ kg. vaját 6 tojás sárgájával jól elkeverni, 1 liter lisztet, 5 deka cukrot, kevés sót, 1 csomag dr. Oetker-féle sütőpor hozzá tenni és tejjel gyöngye tészára gyurni. Tepsibe rakni, lekvárral jól megkeni, vanillincukorral és vagdalt mandulával beletenni és friss tűznel megsütni.

Habart tészta.

25 deka vaját habosra keverünk. Azután 2 deciliter friss tejföl, 4 tojás sárgájával, 5 deka cukorral, kevés sóval habosra keverünk. Fél kg. lisztet és 1 csomag dr. Oetker-féle sütőpor könnyedén hozzákevenük és a tésztát mindjárt jól kikent tepsibe rakjuk. Gyümölcsözlet vagy turótelteket kenünk rá, vékony tészalamezekből teszünk rá, tojással megkenjük és folytonos friss tűznel megsütnük.

**SZÁNTÓI
SAVANYÚVIZ**

élsörendő természetes, szénsavdus asztali gyógyvíz.

Főrkötár: **Péczely Antal** ásványvíz-nagykereskedő
Budapest, II. ker., Margit-körút 50-52. szám.
Telefon: 40-97. □□ □□
Telefon: 40-97.

Arbózá

A borralaló

A teljesített munkáért járó ellenszolgáltatás, — a munka bére, — mindig igazságos arányban legyen a teljesített munka

értékével. Ez biztosítja a munkaadó és a munkás közötti megértést, jóindulatot, megbecsülést, ragaszkodást, szeretetet.

A munkás jogos igénye szerinti megilletésről a munkaadó köteles gondoskodni.

A munkabér nem alalmazna, hanem ellenszolgáltatás.

A jutalmazás, az ajándékozás nem lehet bázisa a létfenntartásnak.

Regény

A fehér asztal

— Elbeszélés —

Irtá: Szomaházy István

Ekkor jobban megnéztem őket és majdnem leejtettem a kezemből a tálcát; annyira meglepett, amit láttam: a prémes, egzotikus hölgy Adler Hermin volt, a borzas Hermin, a kinek édesapjával a fölöző-szobával, valamikor egy házban laktam Budapesten...

Nyitott szájjal meredtem utánuk, amikor az emeleti lépcsőn fölfelé haladtak s volt is bőven okom a esodálkozásra, mert olyan változást még sohasem láttam életemben, mint ami ezzel a kócos penészvirággal megessett. Az öreg Adler talán születése óta sem látott annyit pénzi, amennyibe a Hermin bundácskájára került, a kalapjának pedig az egész Lippóváros a csodájára járhatott volna. De nemcsak a toalettie változott meg ilyen szenzációs módon, hanem a külseje is; a hosszukás orra most szinte klasszikusan festett, kétszázfrankos kalapja alól pedig rozsdavörös hajfűrtök kandikáltak ki... Ha nem tudtam volna, hogy ez a leány valaha ponyvaregényeket olvasott a piszkos térvárosi ázban, azt kellett volna hinnem, hogy már gyűgő gyermek korában a párisi aszfaltton futkosott...

Miko rá meglepetésemből magamhoz tértem, félrehívtam Auguste-ot,

Sohasem voltam híve a borralaló-rendszernek, mert nem tartom emberj szempontból méltónk, szociális szempontból igazságosnak, hogy a kiszolgáló személyzet nehéz, lelketestet ő, fáradságos és becsületlen munkájának ellenértéke a kiszolgáltak tetszésétől legyen függővé téve, hogy a létfontartásukhoz szükséges anyagi eszközökhöz úgy jussanak hozzá, mint a koldusok, ajándék, alalmazna elfogadása által.

A munka és a munkabér szempontjából a kiszolgálószemélyzet éppen úgy tekinthető, mint bármely más munkás, sőt ezeknek nemcsak testi erőre, előképzettségre, fokozott ügyességre, hanem bizonyos foku intelligenciára, alkalmazkodni tudásra is szükségük van, — megköveteljük tőlük, — miért ne kapják meg hát ezek is becsülettel teljesített munkájuk ellenértékét, munkabérüket éppen úgy, mint bármely más munkás,

Minden jóézésű embert kellemetlenül kell, hogy érintsen, amikor kifogástalan eleganciájú, modoru, nagyon sok vendégnél intelligensebb személyzetnek borralalót kell adnia.

Miért nem lehet a személyzet javadalalmazását a vendégekre éppen oly módon áthárítani, mint a többi költségeket?

Miért alacsonyítják le a kiszolgáló személyzet tisztas munkáját a borralaló alalmazna filléreivel?

Miért hozzák a vendégeket lehetetlen helyzetbe, hogy alalmaznát adjon annak a rokkant hősnek, akinek nemes mellét a kintintetése egész sora díszíti, — de aki kidőve a hazát védők sorából, visszatér előbbi foglalkozásához, hogy becsülettel keresse meg mindennapi kenyerét?

Miért? Miért?

—ner —ga.

aki a 6-os számu szeparéban szokott fölözgálni.

— Akarsz nekem egy szívességet tenni? — kérdeztem tőle.

— Micsoda szívességet?

— Engedd meg, hogy ma este én menjek a 6-osba.

Auguste gyanakodva nézett reám. — Azt hiszed, hogy fejedelmi borralaló néz ki ott?

Mosolyogva ráztam meg a fejemet.

— Nem a borralalórol van szó, sőt mitgigérem neked, hogy amit kapok, azt egészen neked adom... De az a hölgy, aki odabenn van, meglehetősen érdekel engem...

Auguste, aki tudta, hogy becsületlen fia vagyok s a borralalóval nem szándékozom rászédni őt, kétségkís feltesztette a kívánságomat e ez... ő ment le helyettem a földszintre. Én pedig szigorú finneppességgel nyitottam be a 6-os számu szeparéba, hogy a vendégek rendeléseit fölvegyem...

Mikor bementem, a fiatal pár már levette a téli bundákat, és kényelmesen lustálkodva melengette a lábait a gázkandalló előtt. Az uron, ki szmokingot viselt, mindjárt meglátzott, hogy az előkelő világhoz tartozik az ilyenben nekünk, pincérnek éles és majdnem csalhatatlan a pillantásunk. A hölgy csillámokkal díszített, mélyen kivágott csipkeruhában állt a kandalló előtt s ép a kalapfüjét szedte ki, amikor én díszkrét zajtalansággal a szobába léptem.

— Flam, — mondta az ur derűs arccal, állítsanak össze valami jó és kellemes kis menüt... Aztán bontsanak föl egy itveg Mouton Rotschil-

dot s bontsanak föl egy pár palack Iroy-sekett...

Udvariasan meghajoltam, Hermin pedig e pillanatban rám nézett... Az ő arca is megrámdult kissé, amikor meglátott, de a következő percben már ismét hidegen állott a tükör elé, hogy a kibomlott hajfűrtjét megigazítsa...

— Szepen vagyunk, — mondtam magamban, amikor a szobából kimentem. — A borzas Hermin most már a heregnőt adja, akinek derogál az, hogy egy pincérel ismeretségben van...

A vascora jó másfélórág tartott, mert a konyhafőnök, mikor megtudta, hogy kik vannak a 6-os számu szeparéban, szörnyen büődököt, hogy tünceményes menüt állitson össze...

— Ez igazí ur, — mondta nekem, mikor a halat a konyhából fölvittem. Ért a dolgokhoz s van is pénze, hogy uri módon költseszessék... Azt mondják, hogy félmillió frankot költöhet el minden évben a jóvedelméből...

— A főnök ur ismeri? — Hogyne ismerné!... Ez Etelváry gróf, a párisi magyar követés attaséja... Ugy beszélük, hogy odahaza, a Kaukázusban, két napi járőföldre minden az övé...

A konyhafőnök geografiái ismeretel nem volta kelsőrangúak, de abban igazí volt, hogy Etelváry gróf a leggazdagabb mágnások egyike Magyarországon. Magam is sokat hallottam felőle, még abban az időben, amikor a szegény apám házában gyerekeskedtem...

A hogy ő akarja

— MÉR' fúvi kend a körmit, éd's apám? !
 — Mer' hogy fázik, fiam.
 — Hát a kását mér futta, mikor öttük?
 — Azé, fiam, hogy meleg vót,
 — Vesződelmes masina az a kend po fája, éd's apám — ha akári hidegöt, ha akári melegöt ereget beliele.

Megismerte.

A vendéglőben egy asztalnál két egymástól idegen ur ül.
 Első ur (beszélgetés közben): A háboru, nézetem szerint, még néhány testtendeig fog eltartani!
 Második ur: Ha nem vagyok tolatodó, szabad kérnem, mit mël-töztatik ... szálítani?

Mikor a csemegét (melyet a konyhafőnök sajátkezűleg állított össze) föl vittem a 6-os számba, a szmokiugos ur nyájasan bölintott.

— Köszönöm fiam, most már ne fáradoj tovább ... Majd ha szükségem lesz magára, csöngetni fogunk.
 Herminnek egy arcizma sem rándult meg a gróf szavaira: nyugodtan tépegette le a szőlőfürtöket a gerezdőről, miután a feketekávé gép alatt meggyújtotta a borszesz lángját ...

Vagy két óra hosszat ott lebzseltem a folyosón, de a fiatal párnak nem volt rám szüksége; egyetlen egyszer se csöngettek értem ... Egyszer-mászor halk suttogást, majd különös, érzéki nevetést hallottam ki a párnázó ajtón át, azt a nevetést, amelyet még a régi boldog időkben ismertem; a borzas Hermin szakasztottan így nevetett, amikor odahaza ötven krajcárt adtam neki kölcsön s hálából, a sötét kapu alatt, megcsókolt ... Akkor ugyanis, amint mámorosan magamhoz szoritottam, az akaratlan ellenére, véletlenül megcsóklandoztam ...

Már derengt odakünn, amikor végre csöngetés hallatszott a 6-osból s én tágrányult szemmel beléptem a külön szobába, amelynek ekkor már az egész képe megváltozott: a félv lecsuszott abroszon feldölt poharak feküdtek, a virágok, melyek azelőtt a Hermin hóhéhar keblén nyilaltak, összetapoosva hervadoztak a szőnyegen s a csomlag, a fauteuil-ek tele voltak szörva az egyiptomi cigarették hamujával és maradványai-val ... Hermin maga is égő arccal áll a tükör előtt s míg veszedelme-

Vigasztalás

Beteg: Meghalok, doktor ur!
 Orvos: Dehogy is hal: Ön sokkal gyengébb, semhogy kibírja a halál-küzdelmet!

Fontos ok

— Mond barátom, kivetted azt a szép lakást, amit ajánlottam neked?
 — Van eszemben! Hiszen egy órányira van tőle a kocsmám!

Szörnyű szórakozottság

— Arthur nagyon szórakozott.
 — Mi a baj?
 — Ma reggel az automobilom szá-mára egy szekér szénát vett.

Alaposan lefőzte

Behozták a főszolgabíró elé valami kihágás miatt a koldust.
 — Hogy hívják? — kérde a főszolgabíró.
 — Király.
 — És koldus?
 — Nem lehet mindenkinek nevében a mestersége — mondá a koldus a főszolgabírónak, kit Suszternek hívtak.

sen kibomlott haját igazgatta, a szeme csodamódra fénylett ...

A gróf kifizette a számláját, fejedelmi borralvót adott, aztán kissé álmosan nyujtotta ki a karját, hogy a bundáját fölsegítem ... Amíg ő felgyűrt gallérral, égő szivarral kifelé ment, Hermin egy pillanatra egyedül maradt velem a külsőszoba ajtajában.

— Remélem, nem haragszol rám?
 — szölgött huncfutul nevető pillantással s a pezsgőtől mámorosan, lopva, villámgyorsan megcsókolta a fülem.
 Amnyira meglepett ez a csók, hogy még válaszolni se tudtam a kérdésére, de nem is válaszolhattam volna, mert a lány most sietve folytatta:

— Ugy tettem, mintha nem ismer-nélek, mert a gróf nagyon gőzös ember, aki nem szereti az efféle konfidenciákat ... Már pedig van jó dolgom, hogy ne haragítsam magamra. Hanem tudod mit, holnap ebéd után gyere el hozzám, majd akkor nyugodtan elbeszélgethetünk egymással. A lakásom ...

Nem fejezhettem be a mondatot mert a gróf esodálkozva visszatért. Hermin mentegőtözve fizte a karját a barátja karjába.

— Ha szabósz megígazított, mindig újra kibomlik a hajam ... Pedig már alig bírom magam a rettenetes álmoságtól ... Nem tudom, mit ad-nék, ha most egyszerre az ágyacs-kámba ugorhatnám ...

Aztán ravasz pillantást vetve rám, gügyögő gyermekhangon folytatta:
 — Érelek, vigyél háza, de nagyon gyorsan ... Mondd a kocsnak, hogy egyenesen a rue Pascal-ba hajtsan, a 27-es szám alá ...

Már megszokta

Vendéglős a felvételre jelentkező éttermi segédhez) eléggé iskolázott maga? mert nálam minden délben valóságos roham játszódnak le!

Éttermi segéd: Sohase féltse főnök ur! Górlcenél én vittem az első vonal-ba az ebédet.

Okát adta

Bíró: Hába szabadkozik, minden körülmény odamutat, hogy maga a bűnös. Mondja például: miért zárkózt el a törvény emberei előtt?
 Vádlott: Zárkóztott természetű ember vagyok, instálom alásnan.

A szokás hatalma

Vendég: Hát neked mi a bajod, miért haragudott meg rád a gazdád?
 Jancsi: Nem haragszik a! Csak tudja: azelőtt kocsmáros volt, s nem tud megelni anélkül, hogy leg-alább vasárnap ki ne dobjon valakit. De ezért külön megfizet!

A cár színházában.

Az előbbi fejezetben megemlékeztem arról a váratlan epizódról, mely a Café de l'Asie-ben egy farsangi éjszakán megesett velem: amikor Adler Hermin, a pesti foltozó szabó vöröshaju leánya hercegnői elegancia-val lépett be hozzánk a duszganda Etyelvár gróf karján s távozása előtt ügyesen értesítem adta a párisi lakása címét. Ezt az éjszakát jóformán álmatlanul töltöttem s ha el is szunyókáltam egy-egy nevedőrára, hát akkor is a borzas Hermin jelent meg előttem, hóhéhar palástjában, csillogó vállával s vörös hajában szikrákat szóró briliánsokkal, melyek közül a legkisebbnek is több volt az értéke, mint amennyit az öreg Adler teljes világéletében megke-resett ...

Másnap már nagyon korán fölkeltem, hamarosan végeztem az ebéd-vel s izgatottan felkapaszkodtam az első omnibusz imperialjára, hogy minél hamarabb ott legyek a rue Pascal 27. számú háza előtt. A kapuban megégyeszer megnéztem magam-at a zsebtükörömből, aztán szivdo-bogva mentem föl a szőnyegen lép-csökön, amelyek a Hermin lakosztá-lyába vezettek. Mert elfeledtem mondani, hogy a rue Pascal 27-es számú háza aféle kis előelőki mágnáspalota volt, egyemeletes, kacér épület, amelynek kapujában sötétk-rulhas, czisztészínoros portás fogadott.

— Madame-ot keresi? — kérdezte.
 — Azt hiszem, nem jó időben jött, mert madame ilyenkor nem fogad ...

(Folyt. köv.)

Palugyay pezsgő

Budapest
VI., Eötvös-utca 30
Tévébeszélő 91-27.

Központ:
Pozsony
„Chateau Palugyay”
Tévébeszélő 11.

Wien
I., Wollzeile 32
Tévébeszélő 1519.

Hirek

Balatonfüred jövője. A szentbenedekrendi apátság, miután a Kereskedelmi Bankkal való tárgyalások meghiúsultak, a budapesti érdeklőségekből alakuló Adria-bank r.t.-nak adta bérbe a fűrődölepet öten évre, évi 270.000 korona hasznobér mellett. Zalamegyének ez a kis fűrődölepe Európa legnagyobb, legkényelmesebb, legényesebb berendezésű fűrői sorába fog emelkedni. A tervek nagyjában már készen is vannak s a kivételhez rögtön a háború után hozzáfognak. A tó partjára, ahol most nádas van, olyan hatalmas szálloda kerül, amelyhez fogható a fővárosban sincs. A szállólőr erkélyek, függökertek fognak beülni a tó tükre fölé. A szállóépületben természetes szénsavas fűrőt rendeznek be, úgy hogy azt télen-nyáron használhatják. Lesz még a szálló-épületben hatalmas télikert sétányokkal, teniszpályával, mesterséges tóval, lovarda s mindenféle sportalkalmatosság. A szálló előtt nagyméretű strand-fűrőd létesül. Ezenkívül a bérletársaság új villák építésével is enyhíteni szándékozik a lakáshiányon. Nem lehetetlen, hogy a fűrői telep hamarosan teljesen a bérletársaság örök tulajdonába kerül, amennyiben a főapátsággal három évre vételi opciót kötött. Mint ezekből látható, az építő és vállalkozó érdekeltségeknek ismét új tere nyílt, amely remélhetőleg bőséges foglalkoztatást fog biztosítani.

T. előfizetőinkhez!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy — méltányolva a t. előfizetőink elfoglaltságát — az **előfizetések megpujítását** postai megbízás útján fogjuk beszédelni. Természetes, hogy ezen intézkedésünk nem vonatkozik az újonnan belépő előfizetőkre, kik egy postautalványon előfizethetnek.

Tisztelettel
Országos Vendéglős Újság
kiadóhivatala.

Vasuti vendéglős előfizetőink

ABOS
ARAD
BAJA
BALATONSZENTGYÖRGY
BRASSÓ I. és II. oszt. étterem
B.-SZENTLŐRINCZ
BICSKE
BUDAPEST-FERENCVÁROS
BUZIASFÜRDŐ
CSUCA
DÉS
ESZÉK (Osjek)
ÉRSEKUVAR
FOGARAS
FÜZESABONY
GYÉKÉNYES
GYŐR
HATVAN
HEGYESHALOM
KASSA
KECSKEMÉT
KIRÁLYHÁZA
KISKÖZLLAS
KIS-ÚJZSALLAS
KIS-KAPUS
KOLOZSVAR
KOMÁRÓM
KÜKÜLLŐSZÖG
LEGENYE-ALSMIHÁLYI
LŐCSE
LIPÓTVAR
MAKÓ
MARGITFALVA
MAROSVÁSÁRHELY
MAROSLUDAS
MEZŐLABORCZ
MEZŐHEGYES
MISKOLCZ
NAGYKÁROLY
NAGYSZEBEN
NYIREGYHÁZA
PARKÁNY-NANA
PELSŐCZ
POZSONY
PÚSPÖKLADÁNY
RÓZSAHEGY
SÁRBOGÁRD
SÁRVAR
SÁTORALJAUJHELY
SOPRON
SÜMEG
SZABADKA
SZEGED

SZEGED-RÓKUS
SZERENCSE
SZOLNOK
SZÖREG
TEMESVÁR
UJ-DOMOBOVÁR
UNGVÁR
VALKÁNY
VILLÁNY
ZENTA
ZOMBOR
ZSIBÓ
ZSOLNA

Nyílt-ter

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szállítására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdéskódokhoz kért díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Söjvédék Vezérigazgatója

Iparsósztály:

Buda pest V., Vilmos Császár-ut. 32. Telefon 73-40

A szerkesztő postája

L. Brassó. Ismerjük adódot, sajnos nincs módunkban meggátolni.

P. Szatmár-Németi. A vendéglős gyűlésen elhangzott panasz az illető jogos felbőrhordása, mert egy régi vevőjének első sorban kell, hogy eleget tegyen, ha módjában van.

S. Nagy kikinda. Levél ment.

R. Fogaras. Levél ment. — Általános bevezetés, hogy csakis étkező vendégeknek les: ital felszolgálva. Után át a sörkimerést a vendéglősök beszámították.

Bövelet megtalálja levelünkben. Üdvözlét.

Felülső szerkesztő és kiadó:

Böhm Ármin.

Holzer

DIVATHÁZA

Állandó occasió!

Eladás a souterrainban
BUDAPEST, IV.
KOSSUTH-LAJOS-U. 9